

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobkyně: **M. S.**
bytem J. 1407/65, X Š.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2019, č. j. X, ve věci příspěvku
na živobytí

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) ze dne 8. 2. 2019, č. j. X, kterým úřad práce rozhodl poskytovat žalobkyni příspěvek na živobytí ve výši 1 593 Kč měsíčně od října 2018.
2. **Žalobkyně v žalobě** namítala, že doplatek k invalidnímu důchodu 2 076 Kč, který žalobkyně obdržela v září 2018, nebyl reálným doplatkem (tedy příjmem), ale vrácením neoprávněně vysoké předchozí exekuční srážky z důchodu. Úřad práce měl vzít v úvahu výši měsíčního důchodu bez tohoto doplatku, tj. 10 300 Kč a ponechat příspěvek na živobytí ve výši 2 755 Kč. Úřad práce neměl vycházet z údajů poskytnutých Českou správou sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“), která nezadala správnou výši srážky včas do systému. Ačkoliv ČSSZ částku 2 076 Kč označila jako „doplatek důchodu“, musí tento příjem být posuzován podle jeho povahy a nikoliv podle formálního označení. Šlo o problém technického a administrativního charakteru při nahrání dat ČSSZ do systému úřadu práce.

3. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** odkázal na napadené rozhodnutí, ve kterém bylo objasněno, z jakého důvodu úřad práce vycházel z důchodu žalobkyně v měsíci září 2018 v částce 12 376 Kč. Tato částka byla žalobkyni poukázána Českou správou sociálního zabezpečení. ČSSZ vyplatila žalobkyni spornou částku 2 076 Kč samostatnou poštovní poukázkou. Je přitom nerozhodné, za jaké období náležela, či k vyrovnání čeho se tak stalo.
4. **Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.).
5. **Ze správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil následující.
6. **Úřad práce v rozhodnutí z 8. 2. 2019** uvedl, že došlo ke změně rozhodných skutečností – byla zjištěna změna příjmu dle dat z ČSSZ. Tyto údaje odpovídaly žalobkyní doloženým ústřižkům ČSSZ o výplatě částek 10 300 Kč a 2 076 Kč v září 2018. Příspěvek na živobytí v říjnu 2018 činil 1 593 Kč a oproti předchozímu měsíci byl snížen (výše příspěvku předtím činila 2 755 Kč).
7. **Žalovaný v rozhodnutí o odvolání** ke sporné částce 2 076 Kč uvedl, že v rozhodném období (září 2018) se měsíční příjem společně posuzovaných osob skládal z dávky důchodového pojištění 12 376 Kč a přídatku na dítě ve výši 910 Kč. Příjem z dávky důchodového pojištění se zohledňuje z 80 %, tedy ve výši 9 900,80 Kč; z příjmu se neodečítají exekuční srážky (§ 9 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném ke dni vydání rozhodnutí o odvolání).
8. Soud ze správního spisu zjistil, že úřad práce rozhodnutím z 26. 11. 2018 žalobkyni zvýšil příspěvek na živobytí z 1 593 Kč na 2 755 Kč měsíčně od 1. 11. 2018 s ohledem na výši měsíčního důchodu 10 300 Kč vyplaceného v říjnu 2018.
9. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
10. Podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *změní-li se skutečnosti rozhodné pro výši dávky tak, že dávka má být snížena, provede se snížení dávky od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém tato změna nastala.*
11. Při posouzení, zda se osoba nachází v hmotné nouzi podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, je nezbytné zohlednění příjmových poměrů této osoby.
12. Podle § 10 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem v průběhu poskytování opakující se dávky, je období kalendářního měsíce předcházejícího aktuálnímu kalendářnímu měsíci.*
13. V projednávané věci je nesporné, že doplatek důchodu žalobkyně obdržela v rozhodném období – v září 2018. Sporná byla otázka, zda šlo o započitatelný příjem žalobkyně.
14. Soud konstatuje, že doplatek důchodu byl příjem ve smyslu § 9 zákona o pomoci v hmotné nouzi a nebyl žalobkyni započítán jako příjem v jiném měsíci. Pokud by ČSSZ provedla srážku z důchodu v předchozím období ve správné výši a nikoli ve výši 2 076 Kč, kterou v září 2018 žalobkyni doplatila, důchod by úřad práce započítával vždy ve vyplacené výši. Jinými slovy, celkově (např. za rok) žalobkyně měla příjem z důchodu stále stejný, jen z důvodu nesprávné výše srážky a jejího vrácení, byly částky jinak rozloženy v čase.

15. Podle § 9 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi *pro účely tohoto zákona se za příjem, není-li dále stanoveno jinak, považuje 80 % příjmu z důchodů poskytovaných v rámci důchodového pojištění.*
16. Zákon nestanoví žádnou výjimku, proč by doplatek důchodu neměl být jako příjem z důchodu započten do příjmů žalobkyně. Takový výklad dotčená ustanovení neumožňuje. Tato konstrukce odpovídá přirozenému běhu života, kdy osoby žijí z předchozích dosažených příjmů. Má-li být v průběhu pobírání dávky vyhodnocena aktuální sociální situace žadatele o dávku, je logické, že přehodnocení nároku podle § 44 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi musí vycházet z aktuálních příjmů osoby (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 7. 2014, č. j. 3 Ads 65/2013-14).
17. Úřad práce a žalovaný neměly prostor k tomu, aby se od zákonem stanoveného postupu výpočtu příjmu žalobkyně pro účely posouzení vzniku nároku na příspěvek na živobytí odchýlily. Nelze konstatovat, že by se úřad práce a žalovaný aplikací předmětného ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi dopustily jakékoli nezákonnosti ve svém postupu. Na základě principu dělby moci jsou správní orgány a soudy vázány zákonem, a není tedy na jejich volné úvaze, zda v případě, kdy řešená situace spadá do hypotézy zákonné právní normy, budou tuto normu aplikovat, či nikoli.
18. Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V posuzované věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému podle § 60 odst. 2 s. ř. s. náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 30. října 2020

JUDr. Martina Radkova v. r.

Shodu s prvopisem potvrzuje A. V.

samosoudkyně